

## Alte Drucke

**D. RADVLPHI || ARDENTIS PICTA=||VI, DOCTORIS  
THEOLOGI || PERANTIQVI ILLVSTRISSIMI || Aquitaniæ  
Ducis Gulielmi, Concionatoris disertiss. || in ...**

**Radulfus <Ardens>**

**Antverpiae, 1571**

Dominica In Ramis Palmarum.

---

### Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

### Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

**urn:nbn:de:gbv:ha33-1-154891**

*templo* In quo ostenditur quomodo Dominus persequu-  
torū cesserit iniurijs. Sed cum solo eos nutu perdere pos-  
set, quare fugere & latere elegit? Triplici de causa. Prima  
vt per timorem mortis se verā habere humanitatem de-  
mōstraret, qui tamen timor in eo voluntatis fuit non ne-  
cessitatis. Secūda, vt quod discipulis dixerat verbo. Si per-  
sequuti vos fuerint in vna ciuitate, fugite in aliam, osten-  
deret exemplo. Necessariū quippē fuit prædicatores quan-  
doq; fugere & latere, ne mox ablatijs prædicatoribus, Euā-  
gelium silentio premeretur. Tertia vt nobis daret exem-  
plum, quod si quandoq; persecutoribus nostris in con-  
tentione possemus præualere, tamē prouocantibus ex hu-  
militate crederemus & lateremus, vt in hoc tā prouocan-  
tium, quā nostræ saluti consuleremus. Apud Christianos  
enim, non qui fortiter percutit, sed qui fortiter cedit, for-  
tis est, fortior enim est teste Salomone, qui vincit iram,  
quā qui vincit ciuitatem. Ipse autem Christus qui nunc  
fugit & latuit, quando ei placuit, se crucifigendum perse-  
cutoribus obtulit: nec solum fortiter eos passus est, sed  
etiam pro eis misericorditer deprecatus est, dicens: Pater  
dimitte illis, quia nesciunt quid faciunt. Imitemur itaque  
Christum redemptorē nostrum, pacem pro odio inimicis  
nostris offerendo: Bonum pro malo, & benedictum pro  
maledicto reddendo, iniurijs etiam imbecillorum ceden-  
do: quando opus fuerit, mortem fortiter sustinendo: pro  
persecutoribus nostris intercedendo, vt participes Chri-  
sti resurrectionis & gloriæ fieri mereamur, ipso præstante,  
qui cum Patre & Spiritu sancto viuit & regnat Deus, Per  
omnia sæcula seculorum. Amen.

*Mat. 10.*

*Fortis a-  
pud Chris-  
tianos  
quis di-  
catur.  
Luc. 23.*

## DOMINICA IN RAMIS

Palmarum.

**H**Oc enim sentite in vobis, quod & in Christo Iesu: Qui  
cū in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se  
æqualem Deo, &c. Exhortatur nos Apostolus in hac le-  
ctione fratres charissimi, vt sequitam, quam secutus est  
Christus, sequatur Christianus: Christus sequutus est hu-  
militatem, obediētiam & patientiam: Et propter hoc ex-  
altatus est, & datum est ei nomē quod est super omne no-  
men. Sicut primus homo sequutus est superbiam, inobe-

*Philip. 2.*

*Superbia  
in Adamo  
quadri-  
faria.*

*Quomodo  
veterem  
Adā imi-  
tamur.*

*Heb. 1.*

*Psal. 8.*

*Mar. 12.*

*Ioan. 13.*

*Ioan. 6.*

*1. Pet. 2.*

*Mar. 14.*

cientiam, & impatientiam; ita propter hoc præcipitatus est. Quia ergo per hæc tria vitia, facta est ruina humani generis, necesse erat ut per tres virtutes, prædictis vitiis contrarias repararetur. Fuit autem in primo homine, superbia quadrifaria: Prima; quia æquare se voluit suo superiori, quando per rapinam arbitratus est se esse æqualem Deo, quæ proprie est arrogantia. Secunda; quia voluit se extollere super suum æqualem, angelum scilicet, quod proprie est superbia: Tertia, quod secundum legem suam, non Dei, voluit vivere: quod proprie est presumptio. Quarta, quod peccatum suum conatus est defendere, quod proprie est contumacia. In quibus nos quoque fratres mei, veterem Adam imitamur, cum vel superioribus nostris nos æquare contendimus: vel cum æqualibus nostris nos semper extollimus: vel cum non Dei, sed nostram voluntatem facere volumus: vel cum peccata nostra defendimus vel excusamus. Porro ad hanc quadrifariam superbiam delendam descendens Christus, exhibuit in se quadrifariam humilitatem: Primā quoniam sicut in hac lectione ostenditur, non per rapinam arbitratus est se esse æqualem Deo. Quod enim habuit per naturā, non præsumpsit per rapinam. Secundam, quoniam semetipsum exinanivit formam serui accipiens, non solum suis coæqualibus patre scilicet & Spiritu sancto, sed suis inferioribus angelis, scilicet minoratus: Iuxta quod de eo per Prophetam ad patrem dicitur. Minuisti eum paulominus ab angelis. Subditus etiā fuit hominibus: ut Mariæ & Ioseph: Reddens etiam tributū Cæsari, & lavans pedes servorum suorum. Terciam, quoniam in omnibus voluntatem patris quæsiuit facere, non suam. Vnde, descendi, inquit, de cælo, non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem eius qui misit me. Quartam, quoniam cum sua non haberet peccata, portavit aliena. Vnde Petrus: Peccata, inquit, nostra ipse pertulit super lignū. Vnde idem ait, Deus Deus meus, ut quid dereliquisti me? longē à salute mea verba delictorum meorum; nostra delicta dicens sua. Nos ergo fratres mei, non veterem hominem Adam, sed Christum novum hominem imitemur. Humiliemus nos non solum nostris maioribus, sed etiam coæqualibus & mino-

minoribus. Non nostram, sed Dei voluntatē facere, quaramus: non solum peccatorū nostrorum onus, sed etiam alienorum onera portare satisfaciendo & orando curamus. Fuit etiam in Adam inobedientia, quia creatori suo noluit obedire in bonum suum. Et diabolo inimico suo obediuit in malum suum. Econtrariō Christus, vt hic dicitur, fuit factus obediens patri vsque ad mortem, & hoc in redemptionem generis humani, non suam, & non obediuit diabolo in sui precipitationem. Adam noluit obedire Deo in leuissimis: Et Christus obediuit patri in durissimis. Adam noluit obedire Deo nec minis & præmiis, Christus obediuit patri spontanea voluntate ductus.

*Inobedientia Adæ.*

Adam noluit obedire Deo, vt viueret abstinendo à ligno: Christus obediuit patri, vt moreretur suspensus in ligno. Adam quia inobediens fuit, amisit dominiū quod habebat in omni munda creatura: Christus quia obediens fuit, data est ei omnis potestas in cælo & in terra. Fugiamus itaq; fratres, inobedientiam veteris hominis, ne excludamur ab hereditate patrię cœlestis: sed imitemur obedientiam noui hominis Christi, vt cum eo mereamur glorificari. Ad eō enim est necessaria obedientia, quo nullum bonum sine ea potest prodesse, & nullū malum cum obedientia potest obesse. Cum enim bonum sit comedere pomum, tamen per inobedientiam malum fuit. Et tantum malum, quod non solum auctorem Adam, sed etiam vniuersam eius posteritatem, à Paradiso proseripsit. Cum bonum quoq; sit sacrificare Deo, & per pietatem parcere victis, tamen quia contra obedientiam hoc Saul fecit, in hoc grauiter peccauit. Vnde ei & à Samuele dictum est, Magis valet obedientia quam victimæ. Econtrariō cum malum sit vicinorum bona furari vel rapere, tamen Israelitæ spoliantes Aegyptios, quia per obedientiam hoc fecerūt, non peccauerunt, sed potius meruerunt. Item cum ducere fornicariam, & gignere filios fornicationis, graue delictū sit, tamen Propheta ad mandatum Dei hoc faciens, non peccauit, sed potius promeruit. Quāntū etiam bonū sit obedientia, ostendant multa sanctorū miracula. Maurus quippe ad mandatū patris Benedicti, currens ad eripiendū puerum Placidum de aqua, super aquas legitur ambulasse.

*Obedientia necessaria.*  
*Gen. 3.*

*1. Reg. 15.*

*Osée 1.*

*S. Maurus  
super aquas  
ambulauit*

## HOMILIAE

Alter quoq; ad mandatū Abbatis in clibanū ardentē pro-  
 siliens, incōbustus legitur exiisse. Amemus igitur fratres,  
 in omnibus obedientiā, Deo in omnibus obediētes, ma-  
 ioribus nostris etiam in omnibus (quę contra Deum non  
 sunt) obsequentes. Sciētes quoniam quod per se videtur  
 inutile & otiosum, si tamen per obedientiam fiat, sit vtile  
 & meritorium. Fuit quoq; in Adam impatiētia, quoniam  
 mitissimum iugum Dei noluit pati, vt viuens mortem  
 euitaret. Ecōtrariō in Christo fuit maxima patiētia, quo-  
 niam durum patris mandatū portauit, vt moriēs, mor-  
 tuos ad vitam reuocaret. Adam quoq; non potuit pati  
 pro se mitissima: Christus verò passus est pro aliis durissi-  
 ma. Adam non potuit pati vt abstineret à ligno: Christus  
 sustinuit vt moreretur in ligno. Quę mors est magis cru-  
 delissima, probrosa, & longa. Vnde & patientia eius fuit  
 maior, & abiectior, & longanimior. Crudelis enim mors  
 est non citò, sed lentè occidi. Probrosa mors, inter ini-  
 quos reputari. Longa mors est, cum longa vexatione dis-  
 solui. Passi sunt autem cum eo iniqui, sed dissimiliter.  
 Sinister enim latro patitur pro peccato suo, nec corrigi-  
 tur, sed magis impropere, & magis deterioratur. Dexter  
 quoq; latro patitur pro peccato suo & corrigitur, pro se  
 orat, & saluatur. Christus verò patitur non pro suis, sed  
 alienis peccatis: orat pro inimicis, & virtus eius magis ac  
 magis glorificatur. Per hos tres, significantur tria genera  
 patientium. Per sinistrum quippè latronē significatur illi  
 qui pro peccatis suis flagellati non emendantur, sed mur-  
 murant, & magis reprobantur. Per dextrū verò latronem  
 significantur illi, qui pro peccatis suis flagellati emendan-  
 tur, gratias agunt, & saluantur. Per Christū verò signifi-  
 cantur innocētes, qui flagella non merita patienter susti-  
 nentēs, gratias agentes, & pro inimicis suis orantes, magis  
 ac magis clarescunt. Quoniam ergo Christus sic fuit hu-  
 milis, sic obediens, & sic patiens, exaltatus est ad dexterā  
 patris, & datum est ei nomen, quod est super omne no-  
 men, vt scilicet sit vnus Deus cum patre & spiritu sancto.  
 Et hoc ei idcirco dicitur datum, quoniam quod erat ei na-  
 tura secundum quod Deus, ei factum est gratia secundum  
 quod homo, *Vt in nomine Iesu omne genu,* id est, omnis

*Triagene-  
 ra patien-  
 tium.*

potestas flectatur: Cœlestis, terrena, & infernalis. Et omnis lingua, id est, omne genus sermonū, confiteatur, quia Dominus Iesus Christus in gloria est Dei patris. Itaq; fratres charissimi, si cupimus peruenire ad Dei gloriā, sequamur eius viam. Humiliemur, obediamus, patiamur. Qui enim est superbus, inobediens, & impatiens, non incedit viam Christi, sed viam diaboli, & ideo cum eo præcipitabitur & damnabitur. Quotiensq; plus querimus exaltari in hoc seculo, quā humiliari, plus præcipere, quā obedire: plus prosperari in mundanis voluptatibus, quā correptiones pati: non sapimus ea quæ sunt Dei, sed quæ sunt diaboli. Humiliemus igitur nosmetipsos, non solum maioribus, sed etiam æqualibus & minoribus. Obediamus Deo & maioribus nostris, non timore, non mercenario, sed amore. Patiamur flagella & tribulationes æquo animo, & si non ita innocenter, vt Christus, tamen vt dextera latro, pro peccatis nostris mala nobis inferri dicamus, gratias agentes, & pro persecutoribus exorantes, quatenus ipsæ passionibus sint nobis purgatoriæ & viles, vt eum ipso latrone Paradisum intrare mereamur. Per Dominum nostrum Iesum Christum. Amen.

## DOMINICA IN RAMIS PALMARVM.

**C**um appropinquasset Iesus Ierosolymis, & venisset Bethphage ad montem Oliueti, misit duos de discipulis suis, &c. In hac sancti Euangelij lectione, fratres charissimi, primò ea quæ ad historiā, secundo quæ ad mysticum sensum pertinent, sunt consideranda. Sunt autem iuxta historiā quinque attendenda. Primò quare Dominus cum antè latuisset, imminente sua passione, voluit apertè ipsi loco, quo passurus erat, appropinquare. Quod ideo fecit, vt demonstraret se quando oportuit spontaneam subire passionem. Quando igitur latuit, dedit imperfectis exemplum latendi. Quando morti occurrit, dedit perfectis exemplum, morti occurrendi. Quando latuit, fecit quod erat carnis: quando morti occurrit, fecit quod erat spiritus. Iuxta quod ipse ait: Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. Similiter quando ait: Tristis est anima mea vsque ad mortem: dixit quod erat humanitatis. Quando verò dixit, Nemo tollit animā meā à me,

*Quomodo  
ad Dei glo  
riā perue  
niendū.*

*Mat. 21.*

*Mat. 26.*

*Io. 11. 10.*

*sed*

*Quare Do-  
minus soli-  
citus est  
mittere  
duos disci-  
pulos.*

*In verita-  
te & cha-  
ritate con-  
cordandū.*

sed ego pono eam, dixit quod erat diuinitatis. Itaq; fratres mei, Christus carnis & spiritus, hominis & Dei, veram in se exprimebat naturam. Veruntamē voluntatem spiritus, voluntati carnis, voluntatem diuinam humanā praeferbat. Vnde cum secūdum humanitatē dixisset, Transeat à me calix iste: mox diuinam voluntatem ei proponēdam esse demonstrat, cum subdit: Non tamen quod ego volo, sed quod tu. Nos quoq; fratres, quotiens ex infirmitate carnis aliquid volumus, mox nos reprehendamus, exemplo Christi nostram voluntatem diuinā voluntati subda-  
mus, dicentes: Veruntamē Domine, non nostra volūtas, sed tua fiat. Secundō, considerandum est, quare Dominus duos discipulos solitus erat mittere ad prādicandum, vel ad quārendum hospitium, vel ad adducendū asinam, vel ad aliquid aliud agendum. Ob duplicem causam vtiq; quoniam in duobus ostenditur veritatis testimonium, & charitatis exemplum. Veritatis testimonium, quoniam in ore duorum vel trium testium fiat omne verbum. Charitatis exemplum, quoniam non minus quam inter duos, amor charitatis demonstratur. Vnde hoc, inquit, mando vobis, vt diligatis inuicem. Duo argo mittuntur, vt consono verbo & exemplo, veritatē prādicent & charitatem. Nos ergo fratres, quando in veritate & charitate ad inuicem consonamus: nos esse discipulos Christi demonstramus. Quando verō (quod absit) à veritate & charitate discordamus, non Christi, sed magis diaboli nos discipulos esse demonstramus. Tertio verō considerandum est, quomodo Deus ostendit se veram habere diuinitatem, in eo quod futura tanquam prāsentia narrat, & quod corda hominum se prāscire demonstrat. Scire enim futura tanquam prāsentia, & prāscire hominū corda solius diuinitatis est. Porro futura tanquam prāsentia se scire demonstrat, cum ait: *inueniet is asinam alligatam & pullum cum ea*. Corda hominum se prāscire demonstrat, cum subdit: *Et si quis aliquid vobis dixerit, dicite quia Dominus his opus habet, & confestim dimittet eos*. Nec solum quippē nouit corda hominum, sed etiam ea quo vult, inclināt. Nam de eo scriptum est: *Qui mutat corda Regum*. Oremus ergo eum fratres, vt ipse corda nostra in melius commutet, & ad sequendam

quendam suam voluntatem inclinet. Quartò considerandum est, cum Dominus semper ire pedes soleret, quare hæc vice vehiculum quæsiuit, quod ideo fecit, quia appropinquauerat tempus quo ipse erat exaltandus. Vnde ipse imminente passione, ait: Pater clarifica nomen tuum: Venit hora vt clarificetur filius tuus. Et Pater: Clarificui, inquit, & iterum clarificabo. Appropinquate quippè passione, maiora cœpit agere, & apertius, altiusq; predicare, acrius Iudæos reprehendere, plures secum ducere. Imminente quippè passione, quadriduanum resuscitauit, diuinitatem suam aperte prædicauit, super asinam sedens Hierusalem venit, & à populo cum honore susceptus est: Et laudes populi quem antè tacere præcipiebat, modo nō refutauit, sed potius dixit: Si hī tacuerint, lapides clamabunt. Sed frātes mei, exaltatio Christi, quoniam humilitatem habuit, fundamētum stabit in æternum. Quæsiuit enim gloriam nō suam, sed patris. Ascendit non super equum superbæ, sed super asinam humilitatis. Susceptus fuit cum laudibus, nō ab adulatoribus, sed à simplicibus, qui nesciunt adulari. In quo confunduntur illi, qui antequam sciāt humiliari, exaltari volunt, eū scriptum sit, Gloriam præcedit humilitas. Confunduntur & illi, qui gloriam suam, non Dei quærent, qui super equos faleratos ventose incedunt, qui laudem ab adulatoribus volunt. Quintò consideranda est frātes mei, veteris & nouæ legis consonantia, pariter & adimpletio. Assumptio enim agni Pascale in decima luna, & immolatio in quarta decima, iuxta quod scriptum est: Decima die mensis huius tollat vnusquisq; agnū, & seruabitur vsq; ad quartam decimam diem, & tunc immolabitur ad vespērū, in ipso adimpleta est. Christus enim die decima, id est, hodie venit Hierusalem, & quattadecima die ad vespērū captus, ad victimam ductus est. Prophetia Zachariæ, hæc scilicet, Noli timere filia Sion, quia Rex tuus venit mansuetus tibi, sedens super pullum asinæ, in ipso adimpleta est. Laus etiā puero-rum, iuxta quod scriptum est: Ex ore infantium & lactentium perfecisti laudem: in Christo adimpleta est. Ipsa etiam laus de Psalmo sumpta est. Vbi enim nos dicimus: O Domine, saluū me fac: Hebræus habet, O sanna, benè prospere,

Ioan. 17.

Ioan. 12.

Mat. 21.

Prou. 15.

Veteris et  
nouæ legis  
consonantia.

Zach. 9.

Psal. 8.

Psal. 117.

*Per asinā  
significabā  
tur plebs  
Iudæorū.  
Per pullū  
populus  
Gentium.*

*Per Noē,  
Daniēl, et  
Iob triage  
nera homi  
num signi  
ficantur.*

rare, benedictus qui venturus est in nomine Domini. Con  
densitates palmarū & ramorum, de quibus in Psalmo di  
citur: Constituite diem solennem in condensis, hodie in  
Christo adimpletæ sunt. Mystice verò fratres mei, Domi  
nus ad montem Oliueti, id est, ad altitudinem misericor  
diæ venit, quando per carnem ad redimendū, Hierusalem  
appropinquauit. Inde misit duplicem prædicatorum or  
dinem, vnum ad adducendum per fidem plebem Iudæo  
rum: alterum ad adducendum populū Gentium. Asinus,  
est animal mansuetū, brutum, laboriosum, & utilitati de  
ditum. Et Deus querit mansuetos, seculo stultos, laborio  
sos, & utilitati proximorū deditos. Per asinam igitur, quæ  
subiugalis & mater erat, significatur plebs Iudæorū, quæ  
sub iugo legis erat, & populi Gentium per fidē mater erat.  
Per pullum verò liberū & lasciuum, exprimitur populus  
Gentium, qui sine lege erat, & ad peccandum dissolutus  
erat. Super ambos ponūt Apostoli vestimēta sua, quando  
eos doctrinis Euangelicis onerant & honorant, vt in eis  
Dominus sedeat, & eos regendo in cœlestem Hierusalem  
ducat. Vestimenta sua sternunt in via actiui, qui de rebus  
temporalibus se exuentes, eas in obsequium Christi suo  
rum membrorumq; expendunt. Ramos de arboribus ce  
dunt, & in via sternunt prædicates, qui de libris senten  
tiarū moralium flosculos excerpunt, & eos in via membro  
rum Christi prætendunt. Osanna in excelsis clamant con  
templatiui, qui diuinis laudibus & orationibus instant.  
Nec solum quidem specialiter, sed & generaliter turbæ,  
quæ præcedebāt, & sequebātur, clamabant Osanna: quo  
niam omnes & qui præcesserūt, & qui sequuntur aduen  
tum Christi, in fide & cōfessione saluantur Dominicæ in  
carnationis. Et non solum contemplatiui, sed etiam actiui  
& doctores frequēter diuinis laudibus & orationibus in  
tendere debent. Significantur autem hæc tria hominum  
genera, per Noē, Daniēl, & Iob: quos solos Propheta di  
cit liberandos. Per Noē, quippè rectores, per Daniēl con  
templatiui & casti: per Iob actiui & vxorati significantur.  
Itaq; fratres, illi soli qui istorum vitam tenuerunt, salua  
buntur. Qui ergo rector est seipsum & alios benè regat,  
verbo & exemplo eos instruat, flores moralium sententia  
rum

rum ad eos pascendos proponat. Qui verò contemplatiuus est, diuinæ laudi & orationi insitat, nec ducat vitam otij & pigritiæ: sed quantò à seculo est liberior, tantò diuinis sit intentior: Odoret & prægultet, in via dulcedinem & suauitatem, quæ est in patria. Qui verò actiuius & vxoratus est, ita agat exteriora, quod non obliuiscatur interiora: sic transeat per seculum, quod non obliuiscatur Deum: Vestes & temporalia bona expendat in vsus pauperum & membrorum Christi. Sit hospitator peregrinorum, vestitor nudorum, redemptor captiuorum, visitator infirmorum, sustentator pauperum, defensor viduarum & pupillorum: vxorem & liberos habeat benè disciplinatos, familiam immaculatam: in vsu secularium sciat quærere & lucrari Christum. Sic sic fratres mei, viuentes, cum Christo in coelestem Hierusalem intrare, & cum eo in æternum viuere poterimus. Ipso præstante qui cum Patre & Spiritu sancto uiuit & regnat Deus in æternum, Amen.

## IN COENA DOMINI.

**C**onuenientibus vobis in vinum, iam non est Dominica 1. Cor. 12.  
*cam cenam manducare, &c.* Hanc lectionem fratres charissimi, tantò propensius audire debemus, quantò magis necessarium in ea salutis nostræ continetur Sacramentum. Sunt autem huius lectionis quatuor partes. In prima reprehendit Apostolus Corinthios de abusione Sacramenti altaris. In secunda tradit formam illius Sacramenti. In tertia demonstrat quomodo ad illud accedere debeamus. In quarta ostendit quid indignè accedentes mereantur. Ostendit igitur Apostolus primò abusionem Corinthiorum in hoc Sacramento, cum dicit: *Conuenientibus vobis in vinum, iam non est Dominica cœnā manducare.* Peccabant quippè Corinthij, vel in hoc quòd pransi ad hoc Sacramentum accedebant, vel quia potius corporalem quàm spiritualem satietatem in hoc Sacramēto quærebant: vel quia offerentes oblationes suas, nihil offerentibus non communicabant. Peccabant enim Corinthij in hoc, quod ad Eucharistiam pransi accedebant. Ad nullum enim Sacramentum, & multò minus ad Eucharistix Sacramentum, quod maius est cæteris & dignius,